

remiss@uka.se

Remissyttrande av rapporten **Kvalitetssäkring av forskning (2018:2)**, Dnr 111-331-17

Stockholms konstnärliga högskola (SKH) har anmodats lämna synpunkter på UKÄ:s rapport *Kvalitetssäkring av forskning. Rapportering av ett regeringsuppdrag* (2018:2 R) och dess slutsatser senast den 29 juni 2018. Här nedan följer SKH:s synpunkter.

Sammanfattning

SKH ser positivt på att kvalitetssäkring av forskning inkluderas i det nationella kvalitetssäkringssystemet för högre utbildning. Granskningen bör ske utifrån de sex befintliga bedömningsgrunderna med tillägg av eventuella nya bedömningsgrunder som tar hänsyn till de särskilda förutsättningar som finns för forskningens kvalitetssäkring.

På följande punkter delar SKH inte UKÄ:s slutsatser:

- Att dela upp granskningen av kvalitetssystem och forskning i två separata men parallella processer.
- Sanktioner i form av ökat antal forskarutbildningsgranskningar. SKH anser att förfarandet motverkar ambitionen att göra granskningarna till kvalitetsdrivande stöd i sektorn.

De delar av förslaget SKH särskilt vill lyfta fram är att:

- Student- och doktorandperspektivet är viktigt och bedömargrupperna bör utökas med doktorandrepresentanter.
- Inte bara jämställdhet utan även jämlikhet är centralt för såväl utbildningens som forskningens kvalitet och bör därför inkluderas i det fjärde bedömningsområdet med egen bedömningsgrund.
- SKH delar UKÄ:s bedömning att forskning ska omfattas av samma lagkrav oavsett om den vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund och att frågan om samlad lagstiftning bör utredas vidare (sid 23).

SKH: Granskning av forskningens och utbildningens kvalitetssäkring bör ske inom ramarna för komponenten granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete

SKH är i grunden positivt till att granskning av forskning läggs till komponenten granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete. SKH ser ingen fördel med att dela upp granskningarna av kvalitetssystem för utbildning och forskning i två separata processer. Tvärtom ser vi att en gemensam process; vägledning, självvärdering och bedömargrupp, gynnar högskolans möjligheter att till exempel visa hur kopplingar mellan utbildning och forskning säkras och utvecklar högskolans verksamhet. Med en gemensam vägledning kan de respektive verksamheterna dessutom ges likvärdigt utrymme även om bedömningsgrunderna delvis skulle skilja sig åt. Frågan om bedömargruppernas samlade

kompetens behöver utredas ytterligare men vi menar att det är möjligt att sätta samman en bedömgargrupp som granskar kvalitetssystemen för både utbildning och forskning med rätt sammansättning.

SKH ser positivt på framtagandet av ett nationellt ramverk för kvalitetssäkring av forskning.

SKH ställer sig vidare bakom förslaget om att inrätta ett nationellt ramverk för lärosätenas kvalitetssäkring av forskning och att sektorn gemensamt tar ansvaret för att utveckla det. För att få erforderlig tyngd bör ramverket förankras i och relatera till en europeisk kontext. SKH ser positivt på den idéskiss som presenterades av SUHF:s expertgrupp vid ett seminarium den 14 maj 2018.

SKH: Jämställdhet är en viktig kvalitetsfråga som bör granskas inom ramarna för uppdraget att kvalitetssäkra forskning.

SKH delar rapportens konstaterande att jämställdhetsaspekterna är centrala för högskolans verksamhet och bör följas upp särskilt. För SKH är också jämlikhetsaspekter viktiga att ta hänsyn till och vi ser gärna att såväl jämställdhet som jämlikhet innefattas i de bedömningsgrunder som utvecklas inom det fjärde bedömningsområdet.

SKH: Ett student- och doktorandperspektiv bör inkluderas i granskningen av forskningens kvalitetssäkring.

Student- och doktorandperspektiv är centrala vid granskning av kvalitetssystem för såväl forskarutbildning som forskning. Utöver studentrepresentanter bör därför även doktorander ingå i bedömgargrupperna.

SKH: UKÄ:s granskningar av forskningens kvalitetssäkring bör bygga på såväl kvantitativa som kvalitativa underlag.

Om kvantitativa underlag ska användas är det viktigt att respektive lärosäte har möjlighet att ta fram sådana som gör det möjligt att påvisa den kvalitetsutveckling som lärosätet angett som central i sitt kvalitetssäkringsarbete. Det är viktigt att indikatorerna är framtagna för att säga något om hur lärosätenas kvalitetssystem för forskning fungerar och inte om forskningens kvalitet i sig.

När det gäller bedömningsområdet arbetsliv och samverkan delar SKH Vinnovas slutsats att samverkan är starkt kontextberoende och att utvärdering av samverkan därför bör ta hänsyn till olikheter i lärosätenas förutsättningar och profiler. Forskning på konstnärlig grund bedrivs i regel av forskare med lång yrkesverksamhet som konstnärer och forskningsresultaten ger i flera fall en direkt inverkan/påverkan på de konstnärliga fälten men också andra närliggande fält som till exempel teknik- och spelutveckling. För kvalitetssäkring av den forskning som bedrivs på SKH är det viktigt att ta hänsyn till samverkansaspekter och till forskningens nyttiggörande/relevans.

SKH: Ett negativt utfall på en av UKÄ:s granskningar är tillräcklig sanktion och bör inte följas av ett utökat antal granskningar på forskarutbildningsnivå.

Den sanktionsmöjlighet med ett utökat antal forskarutbildningsgranskningar, som föreslås i de fall då kvalitetssystemet för forskning inte bedöms hålla god kvalitet vid ett lärosäte, menar SKH inte stödjer UKÄ:s uttalade ambition att etablera ett system för kvalitetsgranskning som också fungerar kvalitetsutvecklande och stödjande.

Granskningen ska stärka utbildnings- och forskningsmiljön och inte betraktas som en sanktion. De signaler det sänder till externa bidragsgivare att lärosätet inte finns ha system för att säkra forskningsverksamhetens kvalitet torde vara ett tillräckligt incitament för lärosätena att effektivt och aktivt arbeta med kvalitetsfrågor inom forskningen.

SKH delar SUHF:s kommentar och menar att även om systematik är viktig, får det inte tolkas som att kvalitetssäkring behöver ske på samma sätt från gång till gång, eller mellan ett lärosätes olika delar. Hänsyn måste tas till kvalitetskulturen. Forskningens förnyelse är en viktig kvalitetsdimension av samma vikt som upprätthållande av kvaliteten på redan etablerad forskning. Om UKÄ:s granskningar ensidigt betonar åtgärdande av brister snarare än utveckling baserat på nytänkande, kan det påverka lärosätenas inre arbete i negativ riktning. I de bedömningsgrunder som utvecklas bör hänsyn tas till krav på forskningsetik.

SKH vill rikta ett tack till UKÄ för att rapporten genomgående beaktar konstnärlig forskning och insiktsfullt diskuterar de förutsättningar som rör konstnärlig forskning. UKÄ konstaterar till exempel med anledning av Oredighetsutredningens förslag (U2015:07) till ny ordning för att hantera oredlighet i forskning där konstnärlig forskning inte omfattas, behovet av att fortsatt utreda frågan om samlad lagstiftning.

Beslut i ärendet har fattats av rektor Paula Crabtree. Efter föredragning av chefen för forskningskansliet Jenny Tyllström. I ärendet har även kvalitetsutvecklingsansvarig Magnus Kirchhoff och professor Cecilia Roos deltagit.

För Stockholms konstnärliga högskola

Paula Crabtree
rektor

Jenny Tyllström
Chef för forskningskansliet